

**Capital District/
North Country
Early Childhood
Direction Center**

900 Watervliet-Shaker Road
Albany, NY 12205

Nr telefonu: 518-464-6356

Linia bezpłatna: 877-669-3232

www.capregboces.org/ECDC

Ellen Burns

Dyrektor

ellen.burns@neric.org

Nancy Hampton

Specjalista ds. wczesnej
edukacji

nancy.hampton@neric.org

Katie Pincher

Specjalista ds. wczesnej
edukacji

kathleen.pincher@neric.org



***Pomagamy
przedszkolakom
w nauce
drugiego
języka***

Ośrodek Okręgu Stołecznego/
Północnej Części Kraju na rzecz
Wsparcia Wczesnego Rozwoju
Dziecka (Capital District/ North
Country Early Childhood
Direction Center)

www.capregboces.org/ECDC



**Rodzice to pierwsi i najbardziej
wpływowi nauczyciele dziecka**

Wszyscy rodzice są w stanie pomóc dziecku nauczyć się czytać - bez względu na poziom swojego wykształcenia lub język, którym posługują się w domu. Poprzez mowę, którą komunikuje się rodzina, dziecko nabywa podstawowych umiejętności w zakresie przyswajania języka oraz czytania i pisania, przygotowując się do nauki w przedszkolu.

Najlepsze, a jednocześnie najbardziej naturalne działania, jakie może podjąć rodzic, aby wesprzeć dziecko w nauce i rozwoju, to regularne mówienie do dziecka czy słuchanie go. Można się jednak zastanawiać, czy dziecku należy czytać w swoim języku ojczystym, czy w języku angielskim. Mogą pojawić się obawy, czy czytanie w języku ojczystym nie zdezorientuje dziecka próbującego nauczyć się języka angielskiego i czy nie utrudni nabywania umiejętności czytania w tym języku. Mogą również wystąpić wątpliwości, czy należy czytać dziecku w języku angielskim, jeśli czytający nie ma poczucia, że sam zna ten język w wystarczającym stopniu.

Celem niniejszej publikacji jest pomoc w znalezieniu odpowiedzi na takie pytania, przedstawienie wyników badań w tym zakresie, jak również zasugerowanie, w jaki sposób można pomóc własnemu dziecku w nauce.

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Co można uznać za typowe?

W procesie przyswajania drugiego języka zachowania podane poniżej można przyjąć za typowe.

- „Okres cichy”. W procesie nauki nowego języka oraz przyswajania nowej kultury dzieci mogą przechodzić przez okres „bardzo cichy”, gdy mniej się wypowiadają, a bardziej skupiają uwagę na słuchaniu i próbie zrozumienia jego znaczenia. Zwykle im młodsze dziecko, tym dłużej to trwa.
- **Mieszanie języków.** Od czasu do czasu dzieci mogą mieszać reguły gramatyczne, lub mogą posługiwać się słowami z obu języków w jednym zdaniu. Takie zachowania uważa się za normalny etap dwujęzycznego rozwoju.
- **Utrata znajomości języka.** Jeśli umiejętności oraz biegłość w posługiwaniu się swoją mową ojczystą, nie będą pielęgnowane i utrzymywane, dzieci w trakcie nauki języka angielskiego mogą je utracić.
- **Różnice kulturowe.** Małe dzieci mogą mieć trudności z koncentracją uwagi oraz zapamiętywaniem, jeśli nie mają możliwości odniesienia nowych informacji do poprzednich doświadczeń w swojej kulturze. Mogą także czuć się przemęczone, ponieważ uczą się języka, w którym nie posiadają jeszcze pełnej biegłości.

Czy w domu należy mówić do dziecka w jego języku ojczystym?

Rodzice i opiekunowie powinni mówić w języku, w którym posiadają największą biegłość, aby stanowić silny wzorzec językowy. Jeśli komuś wygodniej jest posługiwać się mową ojczystą, będzie mu łatwiej przekazywać w niej dziecku swoje myśli i odczucia. Ponadto zwracając się do dziecka w języku ojczystym, odkrywamy przed nim jego dziedzictwo i tożsamość kulturową.

Czy mojemu dziecku nie będzie trudniej nauczyć się języka angielskiego, jeśli będę się do niego zwracać w swoim języku ojczystym?

Nie. Trudno jest zbudować drugi język, jeśli nie zostały ugruntowane podstawy pierwszego i gdy nie są one wzmacniane w trakcie nabywania umiejętności posługiwania się drugim językiem. Badania wykazują, że dzieci posiadające znajomość mowy ojczystej, chętniej i szybciej uczą się drugiego języka. Oznacza to, że poprzez rozwijanie umiejętności posługiwania się, na przykład, językiem hiszpańskim, w przyszłości dziecku będzie łatwiej opanować zdolność mówienia, czytania i pisania w języku angielskim.

Czy moje dziecko utraci umiejętność mówienia w języku ojczystym, jeśli będziemy się do niego zwracać wyłącznie po angielsku?

Jeśli umiejętności oraz biegłość w posługiwaniu się swoją mową ojczystą nie będą pielęgnowane i utrzymywane, dzieci w trakcie nauki języka angielskiego, mogą je utracić. Należy zatem podjąć w rodzinie istotną decyzję, czy jej członkowie życzą sobie, aby dziecko utrzymało umiejętność posługiwania się swoim językiem ojczystym.

Jak można rozpoznać czy dziecko przejawia dysfunkcję w przyswajaniu języka?

W sytuacji, gdy młody człowiek uczący się języka angielskiego, nie opanował go w stopniu biegłym oraz doświadcza trudności związanych z nauką/zachowaniem w środowisku przedszkolnym, niełatwo jest stwierdzić czy trudności te wynikają z różnic językowych jako takich, czy z rzeczywistego braku zdolności. **Rzeczywista dysfunkcja będzie występować w każdym języku, który zna dziecko.** Ważne jest to, aby o takich obawach rozmawiać z członkami rodziny, opiekunami oraz lekarzem rodzinnym, co może pomóc w ustaleniu ewentualnych przyczyn takiego stanu rzeczy.

Może pojawić się zalecenie skierowania na badanie.

W jaki sposób Ośrodek Wsparcia Wczesnego Rozwoju Dziecka [ECDC] może pomóc?

ECDC pomaga rodzicom zrozumieć na czym polega proces kierowania do specjalnej edukacji oraz dostępność takiej pomocy. Wprowadzamy rodziny do programów, do których się kwalifikują i sprawdzamy czy ich oczekiwania są spełniane.

Jak wygląda proces badania?

Jeśli wystąpią podejrzenia, że dziecko posiada trudności w przyswajaniu mowy ojczystej, można zalecić przeprowadzenie badań.

W przypadku, gdy dziecko zostanie skierowane do Komitetu ds. Specjalnego Kształcenia Przedszkolnego [CPSE], otrzymają Państwo listę agencji zatwierdzonych przez Wydział Oświaty Stanu Nowy Jork do wykonywania badań w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych na etapie przedszkolnym. Zostaną Państwo poproszeni o dokonanie wyboru jednego z zatwierdzonych specjalistów przeprowadzających tego typu badania, następnie o podpisanie zezwolenia na zbadanie dziecka, przy czym ani Państwo, ani Państwa rodzina nie poniosą kosztów takiego badania.

W przypadku ustalenia, że dziecko kwalifikuje się do otrzymywania pomocy, rodzice oraz pozostali członkowie CPSE sporządzą Indywidualizowany Program Edukacyjny (IEP) dla dziecka. Zostaną w nim wymienione zalecane usługi, z których należy skorzystać, ich częstotliwość oraz czas trwania.

Jeżeli CPSE stwierdzi, że dziecko nie kwalifikuje się do specjalnych programów i/lub usług edukacyjnych, otrzymają Państwo uzasadnienie takiej decyzji w formie pisemnej.

W przypadku, gdyby życzyli sobie Państwo szerszych informacji na temat tego procesu, prosimy o kontakt z ECDC pod numerem **518-464-6356** lub **877-669-3232**.

Zasoby internetowe

- *Colorincolorado.org* – Na tej dwujęzycznej stronie można znaleźć bezpłatne ćwiczenia i porady.
- *Readingrockets.org* – Na tej stronie można znaleźć informacje pomocne dla osób mających kłopoty z czytaniem.
- *Mamalisa.com* – Na tej stronie można zapoznać się z wierszykami, piosenkami, rymowankami i tradycjami z całego świata.

Wskazówki dla rodziców

Teraz, gdy znają już Państwo niektóre przyczyny, dla których motywowanie dziecka do przyswajania mowy ojczystej jest tak ważne, podajemy kilka prostych rozwiązań, po które można sięgnąć, aby nauka stała się przyjemna i wciągająca.

Angażowanie w opowieści – Dorośli pomagają dzieciom w nauce języka poprzez rozmowę. Z dzieckiem należy rozmawiać o wszystkim: od tego co działo się w ciągu dnia, po opowiadanie, w języku ojczystym, ludowych przypowieści lub tradycyjnych opowiadań.

Czytać, czytać i jeszcze raz czytać – Codzienne głośne czytanie przez 15 minut to podstawowa i najważniejsza rzecz, jaką można zrobić, aby zwiększyć chęć dziecka do czytania i nauki. Należy zapewniać dostęp do książek, kolorowych magazynów, gazet oraz innych materiałów w języku ojczystym.

Recytowanie rymowanek i śpiewanie piosenek – Zabawa w rymowanki pomaga dzieciom w nauce jak bawić się słowami i językiem. Rymować można wszystko, bez względu na to, jak nedorzeczny będzie rezultat. Śpiewanie lub słuchanie muzyki w języku ojczystym pomaga dzieciom poszerzać ich lingwistyczne zdolności.

Korzystanie z zasobów publicznych – Biblioteki publiczne, ośrodki kultury oraz grupy religijne oferują materiały, programy oraz usługi przeznaczone do niwelowania braków językowych i kulturowych.